

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет залізничного транспорту

Будівельний факультет

Кафедра: Вишукувань та проектування шляхів сполучення, геодезії та  
землеустрою

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**  
**ДЕРЖАВНА ЕКСПЕРТИЗА ЗЕМЛЕВПОРЯДНИХ РІШЕНЬ**

Код та назва спеціальності: **G18 Геодезія та землеустрій**

**Назва освітньої програми: Геодезія, землеустрій та кадастр**

Рівень освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: ☒ денна ☒ заочна

Семестр: 2

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Форма підсумкового контролю: ☐ залік ☒ екзамен

Розробник програми: Шевченко А.О., к.т.н., доцент кафедри вишукувань та  
проектування шляхів сполучення, геодезії та землеустрою

Харків, 2025 рік

## **ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

Обов'язкова / Вибіркова: обов'язкова

Курс: 1 / Семестр: 2

## **ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ**

ПІБ викладача Шевченко Анна Олександрівна

Контактна інформація: email shevchenko@kart.edu.ua

телефон -

Час консультацій 16.00-17.00 вівторок-середа

Форми зв'язку:

Zoom <https://us02web.zoom.us/j/83475525829?pwd=rAydBptvzMxAfHXNrLYHopIh82V.1>

Ідентифікатор конференції: 834 7552 5829 Код доступу: 001122

Moodle: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=18012>

## **МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

Метою навчальної дисципліни «Державна експертиза землепорядних рішень» є надати студентам необхідний обсяг знань в галузі землепорядної експертизи, зокрема висвітлити законодавчо-нормативні засади порядку проведення експертизи землепорядної документації, питання виконання необхідних вимог до створення землепорядної документації для подальшої державної реєстрації земельних ділянок та прав на них, що дозволить організувати комплексну оцінку об'єктів землепорядної документації.

Завдання дисципліни:

- систематизація та розширення знань про нормативно-правову базу створення землепорядної документації;
- оволодіння порядком розробки, погодження та затвердження землепорядної документації;
- формування знань та володіння нормативно-правовими актами стосовно аналізу та оцінки землепорядної документації щодо відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам, володіння методами та порядком проведення експертизи землепорядної документації, підготовки обґрунтованих висновків для об'єктів державної експертизи.

## **КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК): Заплановані загальні компетентності (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК):

**ЗК01.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК02.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.

**ЗК03.** Здатність розробляти проекти та управляти ними.

**ЗК04.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.

**ЗК05.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

**ЗК06.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції

**СК01.** Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

**СК02.** Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

**СК03.** Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

**СК04.** Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою. Уміння ідентифікувати, класифікувати та описувати цифрові моделі шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання.

**СК05.** Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою. Знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасних геодезичних, фотограмметричних приладів, навігаційних систем та їх устаткування. Знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення та правил експлуатації геодезичного, фотограмметричного, навігаційного устаткування та обладнання.

**СК06.** Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

**СК07.** Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

**СК08.** Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

**СК09.** Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати здобуття освіти

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацювати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою.

РН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

РН13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

РН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

## **ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)**

*Перелік дисциплін чи курсів, необхідних для засвоєння:*

Для успішного опанування навчальної дисципліни «Державна експертиза землевпорядних рішень» здобувачі вищої освіти повинні володіти фаховими знаннями, уміннями та навичками на рівні освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю G18 «Геодезія та землеустрій», а також опанувати освітні компоненти першої черги магістерської підготовки:

- Геодезія, Топографія та Картографія: забезпечують розуміння топографо-геодезичної основи, систем координат і геодезичних знімів для проведення експертизи планово-картографічних матеріалів.

- Землевпорядне проектування та Основи землеустрою: закладають розуміння складників проектів відведення земель, впорядкування територій, встановлення меж та формування землеволодінь.
- Земельний кадастр та Кадастрові системи: надають знання про структуру Державного земельного кадастру, ведення Національної кадастрової системи (НКС), кадастрове зонування та порядок реєстрації прав і ділянок.
- Технології автоматизованого проектування в землеустрої: надає навички роботи у програмних комплексах (Digitals, AutoCAD, GeoniCS) для верифікації електронних обмінних файлів у форматі XML та перевірки графічної частини проектів.
- Методи дистанційного зондування Землі та Аерокосмічні знімальні системи: форми навичок використання матеріалів аерокосмічних зніманих та ДЗЗ для експертного моніторингу й оцінки стану об'єктів землеустрою.
- Топографічне креслення, комп'ютерна графіка, метрологія та стандартизація: забезпечують знання щодо державних стандартів, норм і технічних вимог до оформлення землевпорядної документації.

## ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

*Дисципліни, для яких знання з цієї дисципліни є базовими:*

Засвоєння навчальної дисципліни «Державна експертиза землевпорядних рішень» (ОК 11) формує правову, нормативно-технічну та аналітичну базу для підготовки магістрів і є основою для подальшого вивчення таких освітніх компонент третьої та другої черги:

- Інституціональне забезпечення кадастру нерухомості: знання порядку проведення експертизи та аналізу обмежень/сервітутів застосовуються для адміністрування інституту кадастру нерухомості та захисту прав власності.
- Протирозійна організація територій та формування агроландшафтів: практичний досвід оцінки відповідності проектних рішень екологічним та нормативним вимогам використовується при проведенні експертизи проектів протирозійного впорядкування агроландшафтів.
- Переддипломна практика: набуті навички аналізу землевпорядної документації, виявлення правопорушень та підготовки експертних висновків застосовуються під час проходження практики в органах Держгеокадастру, проектних інститутах та приватних землевпорядних компаніях.
- Виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра: методологія державної експертизи є необхідною складовою для виконання розділу кваліфікаційної роботи щодо нормативно-правового та експертного обґрунтування розроблених проектних рішень.

## **ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ**

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

SDG 1: Подолання бідності (No Poverty) — ефективне управління земельними ресурсами сприяє економічному розвитку сільських та міських громад, створює умови для зайнятості населення та поліпшення життєвих умов. Точні геодезичні та кадастрові дані використовуються для реалізації державних і регіональних програм соціальної допомоги через об'єктивний облік землі й майна.

SDG 2: Подолання голоду та сталий розвиток сільського господарства (Zero Hunger) — забезпечення точного землевпорядкування допомагає раціонально використовувати сільськогосподарські землі та підвищувати їхню продуктивність. Функціонування кадастрових систем сприяє продовольчій безпеці через планування, моніторинг та ефективне впорядкування аграрних територій.

SDG 8: Сприяння економічному зростанню (Decent Work and Economic Growth) — прозоре та ефективне управління земельними ресурсами залучає інвестиції у різні сектори економіки. Точне кадастрове забезпечення створює сприятливі умови для розвитку бізнесу, захисту прав власності та підвищення продуктивності праці.

SDG 10: Скорочення нерівності (Reduced Inequalities) — використання відкритих кадастрових даних сприяє справедливому та прозорому розподілу землі, гарантуванню рівного доступу до ресурсів і зменшенню соціально-економічних конфліктів у земельних відносинах.

SDG 11: Сталий розвиток міст і населених пунктів (Sustainable Cities and Communities) — геодезичне, містобудівне та землевпорядне забезпечення сприяє створенню стійкої інфраструктури міст і сіл, включно з безпечним плануванням житлових, промислових і рекреаційних зон. Освіта у цій сфері дозволяє ефективно інтегрувати новітні геоінформаційні технології в управління територіями громад.

SDG 12: Раціональні моделі споживання і виробництва (Responsible Consumption and Production) — здобувачі опановують методики оптимального використання земельних і природних ресурсів, що запобігає їхньому надмірному видобутку, забрудненню та виснаженню. Розробка проєктів землеустрою здійснюється з обов'язковим дотриманням екологічних та технологічних обмежень.

SDG 13: Боротьба зі зміною клімату та її наслідками (Climate Action) — освітня програма підпорядкована підготовці фахівців, здатних оцінювати вплив кліматичних змін на землекористування та розробляти адаптивні ґрунтозахисні

стратегії. Здійснюється моніторинг ерозійних процесів, змін водного балансу та стану природного середовища.

SDG 15: Збереження екосистем суші (Life on Land) — підготовка спеціалістів забезпечує охорону земель, запобігання деградації ґрунтового покриву та відновлення порушених екосистем. Геодезичні дослідження й проєкти землеустрою є основою для формування мережі природоохоронних територій, екологічних коридорів та консервації деградованих земель.

SDG 17: Зміцнення партнерств (Partnerships for the Goals) — освітня компонента забезпечує підготовку фахівців, здатних брати участь у міждисциплінарних та міжнародних проєктах із моніторингу й охорони земель. Використання глобальних геоінформаційних систем (ГІС) сприяє обміну даними, знаннями та новітніми технологіями на міжнародному рівні.

Освітня програма забезпечує підготовку фахівців, здатних брати участь у міжнародних проєктах з моніторингу земель і природних ресурсів.

Використання глобальних геоінформаційних систем (GIS) сприяє обміну даними та знаннями на міжнародному рівні.

Програма "Геодезія, землеустрій та кадастр" є фундаментальною для досягнення Цілей сталого розвитку. Вона забезпечує ефективне управління територіями, раціональне використання природних ресурсів, охорону екосистем і підвищення якості життя населення через інтеграцію сучасних технологій і наукових підходів у сферу землекористування.

**Як зміст, методи навчання, завдання та результати підтримують ці цілі:**

- систематизація та розширення знань про нормативно-правову базу створення землепорядної документації;
- оволодіння порядком розробки, погодження та затвердження землепорядної документації;
- формування знань та володіння нормативно-правовими актами стосовно аналізу та оцінки землепорядної документації щодо відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам, володіння методами та порядком проведення експертизи землепорядної документації, підготовки обґрунтованих висновків для об'єктів державної експертизи.

Дисципліна «Державна експертиза землепорядних рішень» відноситься до дисциплін циклу професійної підготовки.

Дисципліна «Державна експертиза землепорядних рішень» має тісний зв'язок з дисциплінами: топографія, картографія, основи землепорядкування та кадастру, землепорядне проектування, геодезія, земельний кадастр та ін.

Підґрунтям вивчення дисципліни є засвоєння таких дисциплін як геодезія, метрологія і стандартизація, землепорядне проектування, топографічне креслення та комп'ютерна графіка, українська та англійська мови.

Очікувані результати навчання: застосовувати методи і технології розроблення робочих проєктів землеустрою, планування використання та охорони

земель, кадастрових зйомок та ведення державного земельного кадастру.

У результаті вивчення дисципліни студент **має знати:**

- склад і зміст землевпорядної документації, що підлягає обов'язковій державній експертизі;

- склад і зміст проектної землевпорядної документації;

- склад і зміст документації із оцінки землі;

- склад і зміст технічної та кошторисної землевпорядної документації;

- обмеження (обтяження) прав на землю та земельні сервітути;

- порядок погодження і затвердження землевпорядної документації;

- порядок проведення державної експертизи землевпорядної документації.

має вміти:

- виконувати комплексний аналіз землевпорядної документації на відповідність її вимогам чинного законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам;

- виконувати підготовку обґрунтованих висновків державної експертизи землевпорядної документації.

Курс має на меті сформувати та розвинути такі компетентності студентів:

- **Ціннісно-сміслову компетентність** (вдосконалення та розширення світогляду студента в області державної експертизи землевпорядних рішень; здатність до розуміння важливості вірного та раціонального використання земельних угідь України).

- **Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області експертизи землевпорядних рішень).

- **Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про стан та перспективи розвитку експертизи землевпорядних рішень в Україні з метою розвитку креативної складової компетентності; набуття навичок з технології та організації робіт експертизи).

- **Інформаційну компетентність** (розвиток та розширення вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації для автоматизованого проектування земельних угідь за допомогою сучасних інформаційних технологій).

- **Комунікативну компетентність** (розвиток навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в галузі землепорядкування, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері).

- **Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до вирішення питань землепорядкування).

- **Фахові компетентності** (враховувати соціальні, екологічні, етичні,

економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень при автоматизованому землевпорядкуванні; вирішувати наукові та виробничі проблеми у сфері відновлення земель, демонструючи розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту; вирішувати поставлені задачі, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування земель України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику); вибирати та застосовувати на практиці методи дослідження, планування та проведення необхідних експериментів; інтерпретувати результати та робити висновки щодо оптимальності рішень, що приймаються у сфері проектування, експлуатації та відновлення земель).

## **ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

### **Модуль 1. Правові, організаційні та наукові засади державної експертизи землевпорядної документації**

Тема 1. Задачі і зміст курсу Предмет, мета, завдання та принципи проведення державної експертизи землевпорядних рішень. Роль експертизи у забезпеченні раціонального використання й охорони земель та правопорядку в земельних відносинах. Підтема (Євроінтеграція): Гармонізація вітчизняних процедур експертизи із європейськими нормами оцінки відповідності та директивами ЄС у сфері охорони навколишнього середовища та просторового планування.

Тема 2. Наукова і науково-технічна експертиза Принципи, завдання та методологія проведення наукової й науково-технічної експертизи у землеустрої. Стандарти оцінки наукового обґрунтування інноваційних та складних проектних рішень.

Тема 3. Законодавча та нормативно-правова база проведення державної експертизи землевпорядної документації Закон України «Про державну експертизу землевпорядної документації», Земельний кодекс України, Закон України «Про землеустрій». Система нормативно-технічних документів, ДБН та санітарно-екологічних норм. Підтема (Воєнний стан та повоєнне відновлення): Особливості проведення державної експертизи землевпорядної документації в умовах правового режиму воєнного стану та при розробці проектів відновлення і рекультивації розмінованих та пошкоджених внаслідок бойових дій земель.

Тема 4. Склад і зміст землевпорядної документації регіонального рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі Аналіз схем землеустрою і техніко-екологічних обґрунтувань використання та охорони земель областей та регіональних програм. Порядок перевірки відповідності регіональних проектних рішень державним стратегіям розвитку.

Тема 5. Склад і зміст землевпорядної документації місцевого рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі Експертиза проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, впорядкування територій населених пунктів, встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць та комплексних

планів просторового розвитку громад. Підтема (Інклюзія та безбар'єрність): Експертна оцінка врахування у землепорядній та містобудівній документації місцевого рівня вимог безбар'єрності, інклюзивності міського середовища й доступності об'єктів громадської та транспортної інфраструктури.

## **Модуль 2. Оціночна документація, суб'єкти, процедура та висновки експертизи**

Тема 6. Склад і зміст землепорядної документації із оцінки земель. Особливості експертизи технічної документації з нормативної грошової оцінки земельних ділянок та звітів з експертної грошової оцінки. Перевірка достовірності вихідних даних, розрахунків та відповідності затвердженим методикам оцінки.

Тема 7. Права і обов'язки суб'єктів державної експертизи землепорядної документації. Повноваження та компетенція у сфері землепорядної експертизи. Організаційна структура та розмежування повноважень органів державної експертизи. Права, обов'язки, функціональна незалежність та юридична відповідальність державних експертів, замовників і розробників документації.

Тема 8. Процедура проведення державної експертизи землепорядної документації. Порядок та форми подання документації на експертизу (первинна, повторна, додаткова, контрольна). Етапи проведення експертного дослідження: підготовчий, аналітичний та підсумковий. Перевірка відповідності цифрових геопросторових і кадастрових даних.

Тема 9. Висновок державної експертизи землепорядної документації. Структура, зміст та види підсумкового висновку (позитивний, негативний, повернуто на доопрацювання). Порядок затвердження, надання висновку замовнику, його юридична сила та процедура оскарження у судовому та позасудовому порядку. Підтема (Повоєнне відновлення): Особливості експертизи та затвердження комплексних планів просторового розвитку та документації із відбудови територій територіальних громад у повоєнний період.

## **ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

Поняття, мета та види державної земельної експертизи

Основні аспекти здійснення державної експертизи землепорядної документації

Розмежування компетенції органів ДЗЕ та порядок здійснення ДЗЕ

Правопорушення у сфері ДЕЗД та відповідальність за порушення законодавства у сфері ДЕЗД

Методика проведення державної експертизи землепорядної документації

Оформлення документації для проведення державної експертизи землепорядної документації

Поняття, завдання і принципи наукової і науково-технічної експертизи

Суб'єкти та об'єкти наукової та науково-технічної експертизи, їх права та обов'язки

## ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторна робота – окремий вид навчального навантаження студента, який оцінюється як складова поточного контролю якості знань.

Не передбачено навчальним планом.

## САМОСТІЙНА РОБОТА

Види завдань:

Опрацювання теоретичного матеріалу

Підготовка до практичних/лабораторних занять

Підготовка до підсумкового контролю

## ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА / ЗАОЧНА ФОРМА)

| №  | Тема                                                                                                                 | Лекції,<br>год | Практичні,<br>год | Лабораторні,<br>год | Самостійна<br>робота, год | Всього,<br>год |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|---------------------|---------------------------|----------------|
| 1. | Тема 1. Задачі і зміст курсу                                                                                         | 2              | 2                 |                     | 2                         | 6              |
| 2. | Тема 2. Наукова і науково-технічна експертиза.                                                                       | 4              | 2                 |                     | 6                         | 12             |
| 3. | Тема 3. Законодавча та нормативно-правова база проведення державної експертизи земельпорядної документації           | 4              | 2                 |                     | 5                         | 11             |
| 4. | Тема 4. Склад і зміст земельпорядної документації регіонального рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі | 4              | 2                 |                     | 5                         | 11             |
| 5. | Тема 5. Склад і зміст земельпорядної документації місцевого рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі     | 4              | 2                 |                     | 5                         | 11             |
| 6. | Тема 6. Склад і зміст земельпорядної документації із оцінки земель                                                   | 4              | 1                 |                     | 5                         | 10             |
| 7. | Тема 7. Права і обов'язки суб'єктів                                                                                  | 4              | 2                 |                     | 5                         | 11             |

| №             | Тема                                                                                                                              | Лекції,<br>год | Практичні,<br>год | Лабораторні,<br>год | Самостійна<br>робота, год | Всього,<br>год |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|---------------------|---------------------------|----------------|
|               | державної експертизи<br>землевпорядної<br>документації.<br>Повноваження та<br>компетенція у сфері<br>землевпорядної<br>експертизи |                |                   |                     |                           |                |
| 8.            | Тема 8. Процедура<br>проведення державної<br>експертизи<br>землевпорядної<br>документації                                         | 2              | 1                 |                     | 6                         | 9              |
| 9.            | Тема 9. Висновок<br>державної експертизи<br>землевпорядної<br>документації                                                        | 2              | 1                 |                     | 6                         | 9              |
| <b>Всього</b> |                                                                                                                                   | 30             | 15                | 0                   | 45                        | 90             |

## ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачено навчальним планом.

## МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються методи, що забезпечують студентоцентризований підхід та активне залучення здобувачів до вирішення професійних задач:

### 1. Кейс-метод (Case study):

- *Суть:* Аналіз реальних ситуацій із практики землеустрою (наприклад, розв'язання земельних спорів при встановленні меж або проектування в умовах обмеженого ресурсу).
- *Застосування:* Студенти аналізують надані вихідні дані конкретного об'єкта, виявляють можливі ризики та пропонують варіанти проектних рішень.

### 2. Групова робота (Командна співпраця):

- *Суть:* Імітація роботи проектної групи або відділу землевпорядної організації.
- *Застосування:* Розподіл ролей при виконанні польових вишукувань (виконавець вимірювань, реєстратор даних, спеціаліст із камеральної обробки), що дозволяє відпрацювати взаємодію в колективі.

### 3. Мозковий штурм (Brainstorming):

- *Суть:* Колективне генерування ідей для вирішення складної інженерної чи екологічної проблеми.

- *Застосування:* Пошук оптимальних варіантів трансформації угідь або методів боротьби з ерозією ґрунтів під час обговорення результатів вишукувань (у контексті SDG 15).
- 4. Інформаційно-комп'ютерні методи (ІТ-навчання):**
- *Суть:* Використання спеціалізованого ПЗ для автоматизації процесів.
  - *Застосування:* Робота з **ГІС та базами даних**, використання програм для обробки даних з **GPS-приладів** та електронних тахеометрів, що є базовою частиною фахової підготовки кафедри ВПГЗЗ.
- 5. Проблемна лекція:**
- *Суть:* Виклад матеріалу через постановку суперечливих або складних професійних питань.
  - *Застосування:* Обговорення змін у нормативно-законодавчій базі, що впливають на процедури затвердження проектної документації.

## **ФОРМИ КОНТРОЛЮ**

Поточний контроль: до 60 балів.

Модульний контроль: до 40 балів.

Підсумковий контроль (іспит): до 100 балів.

## **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**

### **1. Поточний контроль (максимум 60 балів)**

**Поточний контроль на семінарах / практичних заняттях (максимум 20 балів):**

- **16–20 балів:** Здобувач системно відвідує заняття, бере активну участь у дискусіях, самостійно та безпомилково розв'язує практичні завдання.
- **10–15 балів:** Часткова участь у роботі занять, відповіді не завжди достатньо аргументовані, наявні незначні неточності.
- **5–9 балів:** Присутність на обмеженій кількості занять, рідкісні відповіді, поверхневе володіння практичним матеріалом.
- **0–4 бали:** Відсутність активності, систематичні пропуски занять без поважних причин.

### **Виконання розрахунково-графічної роботи (максимум 20 балів):**

- **18–20 балів:** Ідеальне виконання (повністю оформлені текстова та графічна частини, наявні всі розрахунки, обґрунтування та власний аналіз).
- **13–17 балів:** Завдання виконано майже повністю, присутні окремі незначні недоліки в оформленні чи обґрунтуваннях.
- **7–12 балів:** Виконано частково (відсутні окремі розділи, допущено суттєві помилки у геометричних чи кадастрових розрахунках).
- **0–6 балів:** Фрагментарне чи несвоєчасне виконання, значні грубі помилки, відсутність розрахунків.

**Виконання індивідуального завдання, реферату, есе (максимум 10 балів):**

- **9–10 балів:** Повністю розкрито тему, оригінальна подача матеріалу, аналіз сучасної наукової літератури, наявні власні висновки.
- **7–8 балів:** Тема розкрита достатньо, але бракує власних узагальнюючих висновків або якість оформлення середня.
- **4–6 балів:** Виконано поверхово, слабка аргументація, застаріла джерельна база.
- **0–3 бали:** Тема не розкрита, наявний очевидний академічний плагіат або несвоєчасна здача роботи.

**Максимальна** кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить **100** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту/заліку) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно(незадовільно) для іспитів, курсових робіт/проектів або зараховано/незараховано для заліків) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

| Визначення назви за державною шкалою(оцінка) | Визначення назви за шкалою ECTS                                                                         | За 100 бальною шкалою | ECTS оцінка |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------------|
| ВІДМІННО – 5                                 | <b>Відмінно</b> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок                                 | 90-100                | A           |
| ДОБРЕ – 4                                    | <b>Дуже добре</b> – вище середнього рівня з кількома помилками                                          | 82-89                 | B           |
|                                              | <b>Добре</b> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок                          | 75-81                 | C           |
| ЗАДОВІЛЬНО - 3                               | <b>Задовільно</b> - непогано, але зі значною кількістю недоліків                                        | 69-74                 | D           |
|                                              | <b>Достатньо</b> – виконання задовольняє мінімальні критерії                                            | 60-68                 | E           |
| НЕЗАДОВІЛЬНО - 2                             | <b>Незадовільно</b> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля) | 35-59                 | FX          |
|                                              | <b>Незадовільно</b> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)                     | <35                   | F           |

## АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика освітньої компоненти ґрунтується на принципах чесності, прозорості та взаємоповаги, що закріплені у внутрішніх положеннях УкрДУЗТ та відомостях про самооцінювання освітньої програми.

### 1. Визначення плагіату та його наслідків

- **Визначення:** Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (проекту), а також відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.
- **Специфіка дисципліни:** У межах курсу плагіатом також вважається копіювання розрахунково-графічних схем, використання чужих результатів польових вишукувань або готових проектів організації території фермерських господарств попередніх років.
- **Наслідки:** У разі виявлення плагіату робота відхиляється без права на високий бал, а студент зобов'язаний виконати нове індивідуальне завдання з іншими вихідними даними. Систематичні порушення передаються на розгляд комісії з етики факультету.

### 2. Правила цитування

- Усі використані нормативно-правові акти (Земельну кодекс, закони, ДБН), методичні вказівки та наукові джерела повинні бути оформлені відповідно до чинного стандарту (ДСТУ 8302:2015).
- При використанні картографічних матеріалів або статистичних даних із публічних кадастрових карт обов'язковим є посилання на джерело даних.

### 3. Етика використання AI-інструментів

- **Дозволено:** Використання ШІ для пошуку ідей, структурування пояснювальної записки, допомоги у написанні скриптів для автоматизації в ГІС-середовищі.
- **Заборонено:** Повна генерація тексту курсової роботи або автоматичний розрахунок балансу гумусу без перевірки та особистого обґрунтування.
- **Умова:** Якщо при підготовці завдання використовувався ШІ, здобувач має зазначити це у вступі до роботи, описавши роль інструменту. Відповідальність за точність даних несе студент.

### 4. Процедура оскарження оцінок

- Здобувач має право оскаржити результати модульного або підсумкового контролю, якщо він не згоден з виставленим балом.
- **Процедура:**
  1. Звернення до викладача протягом 2-х робочих днів після оголошення оцінки.
  2. У разі недосягнення згоди — заява на ім'я завідувача кафедри ВПГЗ (д.т.н., проф. Угненко Є.Б.) для створення апеляційної комісії.

### 5. Правила поведінки на заняттях

- **Відвідування:** Присутність на практичних заняттях є обов'язковою, оскільки вони передбачають групову роботу та опанування геодезичного обладнання.
- **Дедлайни:** Роботи, подані після терміну без поважних причин, оцінюються із понижувальним коефіцієнтом (до -20% від максимального балу).
- **Дистанційне навчання:** Під час занять на Порталі дистанційного навчання УкрДУЗТ обов'язковим є дотримання мережевого етикету та ідентифікація користувача.
- **Дбайливе ставлення:** Під час польових вишукувань студенти несуть відповідальність за збереження дороговартісного обладнання (GPS-приймачів, тахеометрів).

## ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (іспит)

1. Предмет, мета, завдання та принципи проведення державної експертизи землевпорядних рішень.
2. Роль державної експертизи у забезпеченні раціонального використання й охорони земель та дотриманні земельного правопорядку.
3. Напрями гармонізації вітчизняної процедури землевпорядної експертизи з європейськими нормами оцінки відповідності та директивами ЄС.
4. Мета, принципи та завдання наукової і науково-технічної експертизи у землеустрої.
5. Методологія проведення та критерії оцінки наукового обґрунтування інноваційних проєктів землеустрою.
6. Суб'єкти та об'єкти наукової й науково-технічної експертизи, їхні права та обов'язки.
7. Законодавча та нормативно-правова база проведення державної експертизи землевпорядної документації в Україні.
8. Система нормативно-технічних документів, ДБН та санітарно-екологічних норм, що застосовуються під час експертизи.
9. Особливості проведення державної експертизи землевпорядної документації в умовах правового режиму воєнного стану.
10. Експертна оцінка проєктів відновлення та рекультивації розмінованих і пошкоджених внаслідок бойових дій земель.
11. Склад і зміст землевпорядної документації регіонального рівня, яка підлягає обов'язковій державній експертизі.
12. Порядок проведення експертизи схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель областей.
13. Експертний аналіз відповідності регіональних проєктів землеустрою державним стратегіям розвитку.
14. Склад і зміст землевпорядної документації місцевого рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі.

- 15.Обов'язкова та добровільна державна експертиза проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та впорядкування територій.
- 16.Експертиза комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад.
- 17.Експертна оцінка врахування у землевпорядній та містобудівній документації місцевого рівня вимог безбар'єрності й інклюзивності.
- 18.Склад і зміст землевпорядної документації з оцінки земель як об'єкта державної експертизи.
- 19.Порядок проведення експертизи технічної документації з нормативної грошової оцінки земельних ділянок.
- 20.Особливості експертного дослідження звітів з експертної грошової оцінки земельних ділянок.
- 21.Перевірка достовірності вихідних даних, коефіцієнтів та розрахунків у документації з оцінки земель.
- 22.Права, обов'язки та функціональна незалежність суб'єктів державної експертизи землевпорядної документації.
- 23.Повноваження та компетенція спеціально уповноваженого органу у сфері землевпорядної експертизи.
- 24.Юридична відповідальність державних експертів, замовників і розробників за порушення законодавства під час проведення експертизи.
- 25.Порядок та форма подання землевпорядної документації на державну експертизу.
- 26.Особливості проведення первинної, повторної, додаткової та контрольної державної експертизи.
- 27.Етапи експертного дослідження: підготовчий, аналітичний (основний) та підсумковий.
- 28.Методика перевірки відповідності цифрових геопросторових і кадастрових даних (XML-файлів) технічним регламентам.
- 29.Структура, зміст та види підсумкового висновку державної експертизи (позитивний, негативний, повернуто на доопрацювання).
- 30.Порядок затвердження, надання висновку замовнику та його юридична сила.
- 31.Порядок та процедура оскарження висновків державної експертизи у судовому та позасудовому порядку.
- 32.Оформлення висновків експертизи землевпорядної документації з відбудови та просторового розвитку громад у повоєнний період.

## **РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА**

### **Основна література**

1. **Заяць В. М.** Державна експертиза та контроль у сфері землеустрою і кадастру: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2022. 215 с.
2. **Горлачук В. В., Перович І. С.** Землевпорядне проектування та експертиза рішень. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 340 с.

3. **Мартин А. Г.** Землеустрій в Україні: теорія, практика, інновації: монографія. Київ: Медіа-принт, 2022. 450 с.
4. **Третяк А. М., Третяк В. М.** Автоматизовані земельно-кадастрові системи: підручник. Київ: Бізнес-Медіа, 2021. 412 с.
5. **Горлачук В. В., Перович І. С.** Автоматизація землевпорядних та кадастрових робіт. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 360 с.
6. **Горлачук В. В., Перович І. С.** Землевпорядне проектування: теоретичні основи та практичні завдання. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 380 с. *(Містить методiku проектування фермерських господарств).*
7. **Добряк Д. С., Канащ О. П.** Екологізація землеустрою в Україні. Київ: Урожай, 2019. *(Важливо для розрахунку балансу гумусу та виконання екологічних вимог).*

#### **Додаткова література**

1. **Літревський І. А.** Інформаційні технології в кадастрових системах: навч. посібник. Київ: Аграрна наука, 2021. 210 с.
2. **Лященко А. А., Карпінський Ю. О.** Інфраструктура геопросторових даних: концептуальні основи та стандартизація. Київ: НДІГК, 2019. 295 с.
3. **Заяць В. М.** Моніторинг та автоматизований облік земель: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2022. 190 с
4. **Заяць В. М.** Моніторинг та охорона земель: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2021.
5. **Новаковський Л. Я.** Національна доповідь щодо стану знань про ґрунти та стале управління земельними ресурсами. Київ: Аграрна наука, 2020.
6. Постанова Кабінету Міністрів України № 1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру».
7. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року».
8. Указ Президента України № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».
9. **Scientific Journal of UkrSURT.** Статті за напрямом «Геодезія та землеустрій», що стосуються сучасних методів вишукувань.
10. Матеріали щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми енергоефективності та сталого розвитку міст», УкрДУЗТ.

#### **Офіційні документи (Нормативно-правова база)**

1. **Земельний кодекс України** (з останніми змінами та доповненнями).
2. **Закон України «Про землеустрій».**
3. **Закон України «Про Державний земельний кадастр».**
4. **Постанова КМУ №1051 «Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру».**
5. **Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року».**

6. **Указ Президента України № 722/2019** «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

#### **Електронні ресурси, бази даних та наукові статті**

1. **Портал дистанційного навчання УкрДУЗТ:** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://do.kart.edu.ua/4>.
2. **Публічна кадастрова карта України** (в режимі обмеженого доступу для фахівців).
3. **Державний геопортал оприлюднення відомостей про землеустрій.**
4. **Електронна бібліотека УкрДУЗТ:** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://lib.kart.edu.ua/>.
5. **Google Scholar:** наукові статті за запитом «Державна експертиза», «Land management surveys».

#### **МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності: навчальні мультимедійні аудиторії; комп'ютерні класи; технічне та програмне забезпечення для дистанційних технологій здобуття освіти. Навчальні мультимедійні аудиторії; комп'ютерні класи; технічне та програмне забезпечення для дистанційних технологій здобуття освіти; бібліотека, у тому числі читальна зала.

#### **ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ**

ПІБ, науковий ступінь, посада: Шевченко Анна Олександрівна, к.т.н., доцент кафедри вишукувань та проектування шляхів сполучення, геодезії та землеустрою  
Контактна інформація: email [shevchenko@kart.edu.ua](mailto:shevchenko@kart.edu.ua)

#### **ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)**

Протокол засідання кафедри вишукувань та проектування шляхів сполучення, геодезії та землеустрою протокол №1, від 01.09.2025 р